

2013 | 1

www.raakvlak.be

KNOKKE-HEIST PASTOOR OPDEDRINCKPLEIN

DIETER VERWERFT

GRIET LAMBRECHT

Titel:

Resultaten archeologisch proefonderzoek Pastoor Opdedrinckplein

Opdrachtgever:

AGSO Knokke-Heist

Locatie:

Pastoor Opdedrinckplein, 8300 Knokke-Heist

Periode:

14 november 2012

Vergunningsnummer:

2012/395

Versie:

Eindrapport

Auteurs:

Dieter Verwerft en Griet Lambrecht

Raakvlak:

Komvest 45

8000 Brugge

T +32 [0]50 44 50 41

F +32 [0]50 61 63 67

E dieter.verwerft@brugge.be

www.raakvlak.be

Veldmedewerkers:

Regy Poppe en Serge Van Liefferinge

Metaaldetectie:

Roland De Cock

© Raakvlak, januari 2012

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Raakvlak.

1.	Inleiding	3
2.	Situering van het projectgebied	4
2.1.	Historische situering	4
2.2.	Archeologische situering	4
2.3.	Bodemkundige situering	4
3.	Veldwerk	6
4.	Besluit	7
5.	Bibliografie	7
6.	Bijlagen	8

1. Inleiding

Naar aanleiding van de bouw van een appartementsgebouw met ondergrondse parking op het Pastoor Opdedrinckplein tussen de Paul Parmentierlaan en de Koningslaan in Knokke-Heist voert Raakvlak in november 2012 een archeologisch proefonderzoek uit. Het project verloopt in nauwe samenwerking met de opdrachtgever AGSO Knokke-Heist en projectleider Inge Van Wassenhove in het bijzonder.

Het archeologisch proefonderzoek heeft tot doel het inventariseren en waarderen van potentieel archeologisch erfgoed, dat door de geplande werken wordt verstoord. De resultaten worden geëvalueerd om de voordien ongekende, archeologische waarde van het bodemarchief vast te stellen en indien nodig een vervolgonderzoek in de vorm van een opgraving aan te bevelen.

Fig. 1: Sfeeropname van het veldwerk

Op het 676 m² grote perceel wordt één proefsleuf aangelegd. Het team bestaat uit 2 archeologen, 2 veldmedewerkers en 1 vrijwilliger.

Fig. 2: Het projectgebied (rood) op de topografische kaart 1:10.000 (giswest.be)

2. Situering van het projectgebied

2.1. Historische situering

Het Pastoor Opdedrinckplein in Knokke-Heist is ontstaan bij de bouw van de kerk 'Onbevlekt Hart van Maria en van Margaretha' in 1958, genoemd naar de pastoor en Knoks historicus Julien Opdedrinck (inventaris.onroerendergoed.be). De nieuwe kerk vervangt de 15^e eeuwse Margarethakerk, waarvan na de vernielingen van de Tweede Wereldoorlog enkel de kerktoren overeind blijft. In 1860 bouwt bakker Lievens in de buurt van het projectgebied een naar hem genoemde molen, die in 1932 verplaatst wordt naar het Sparrebos (zie fig. 5). Op de Kabinetskaart uit 1770 (zie fig. 3) zien we dat het projectgebied net ten noordwesten van de oudste dorpskern van Knokke ligt. Ten noorden van de site ligt het 'Goed ter Duinen', een kleine hoeve. De site zelf is niet bebouwd. Ook op het kadaster plan van Popp (1842-1879) is er geen bewoning zichtbaar (zie fig. 4).

Fig. 3: Het projectgebied op de Kabinetskaart

Fig. 4: Het projectgebied op de Poppkaart

2.2. Archeologische situering

Op het projectgebied werd nog niet eerder archeologisch onderzoek uitgevoerd. Ten zuidwesten voerde Raakvlak in 2010 een archeologisch proefonderzoek uit op de site Duinenwater. Dit onderzoek leverde enkele middeleeuwse grachten en kuilen op (Decraemer, 2011).

2.3. Bodemkundige situering

Het projectgebied bevindt zich op de grens van de Belgische Kustduinen en de Kustpolders (zie fig. 6). De bodemkaart classificeert het onderzoeksterrein als antropogeen (OB) (giswest.be/bodemkaart), maar behoorde voor de menselijke invloed waarschijnlijk tot de Kustduingrond (d.DA).

Fig. 5: De Lievensmolen met de Sint-Margarethakerk op de achtergrond (molenechos.org)

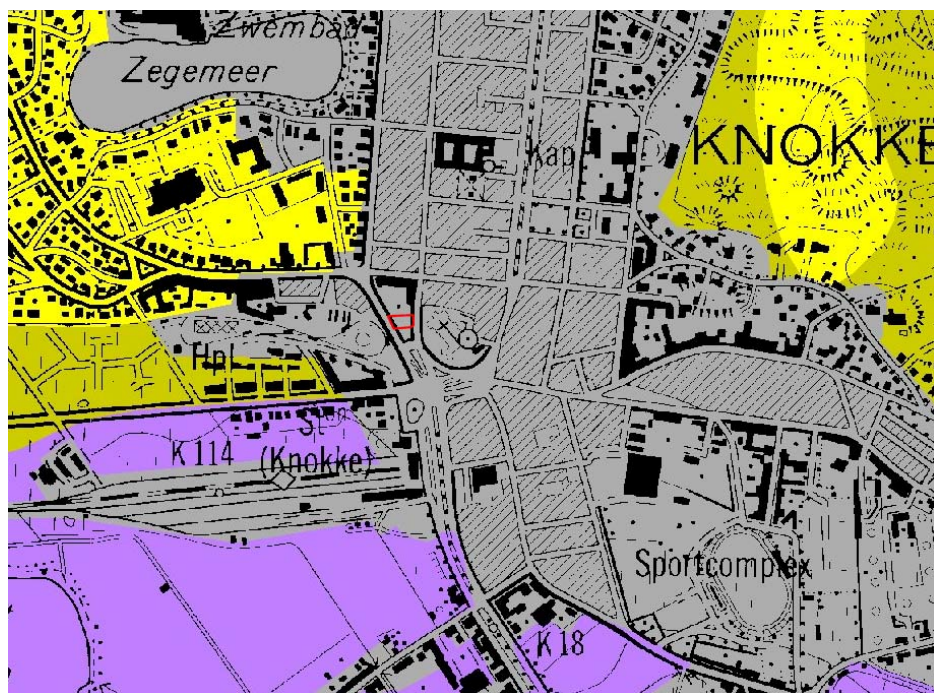

Fig. 6: Het projectgebied (rood) op de bodemkaart (giswest.be)

3. Veldwerk

Het veldwerk vindt plaats op woensdag 14 november 2012. Dwars over het terrein wordt één proefsleuf aangelegd met een 15 ton zware kraan op rupsbanden. De ligging van de sleuf respecteert de bestaande bomen. In totaal wordt 17,5 m sleuf aangelegd met een 2 m brede kraanbak.

De sleuf wordt opgeschaafd, de mogelijke sporen worden gefotografeerd en geregistreerd en alles wordt digitaal ingemeten (zie bijlage 1). Waar nodig worden sporen gecoupeerd en op bodemkundige relevante plaatsen zijn profielen geplaatst.

Het proefsleuvenonderzoek leverde geen enkel archeologisch spoor op. Profiel 1 illustreert duidelijk de bodemopbouw in gans de sleuf (zie fig. 6). Onder een 20 cm dikke organische laag (Ap) bevindt zich een 40 cm dik antropogeen pakket met 19^e eeuwse puinresten (An), gedateerd op basis van Boomse tegels. Onder deze lagen herkennen we het zeer homogene, lichtbruine duinzand (C).

Zoals de Kabinetskaart en de bodemkaart suggereren bevindt het projectgebied zich in de duinen. Er bevinden zich geen sporen uit de middeleeuwse kern van Knokke op deze locatie.

Fig. 7: Overzichtsfoto van sleuf 1

Fig. 8: Profiel 1 in sleuf 1: 1: Ap, 2: An, 3: C

4. Besluit

Op het Pastoor Opdedrinckplein in Knokke-Heist is een archeologisch proefonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek levert geen enkel archeologisch spoor op. Op basis van deze bevindingen adviseert Raakvlak geen vervolgonderzoek, maar wijst wel op het decreet ter bescherming van het archeologisch patrimonium van 30 juni 1993 (en latere wijzigingen en uitvoeringsbesluiten), wat onder andere aangifte van eventuele vondsten tijdens de werken inhoudt.

5. Bibliografie

DECRAEMER Stefan, *Archeologisch proefonderzoek t.h.v. de verkaveling Duin&Water te Knokke*, 2011,

<http://www.giswest.be/bodemkaart>

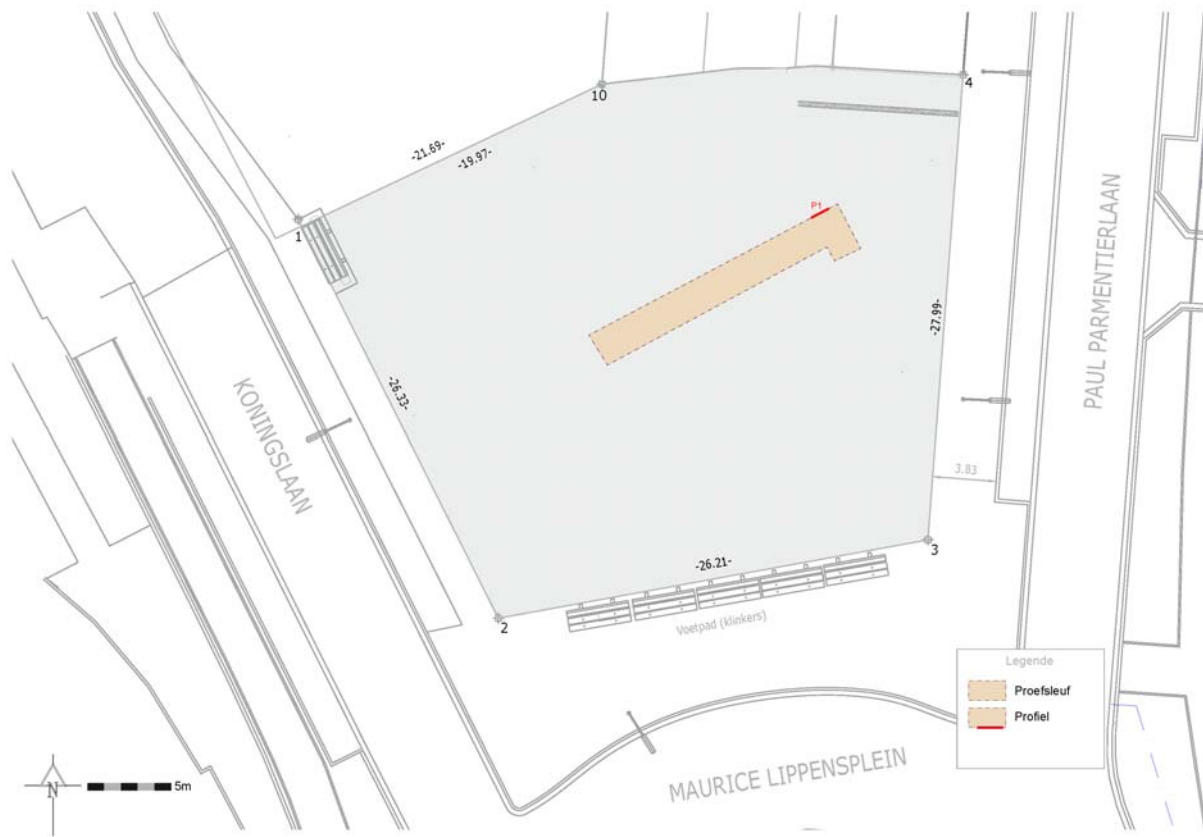
<http://www.giswest.be/topografische-kaarten-ngi>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/dibe/geheel/8456>

<http://www.molenechos.org/verdwenen/molen.php?AdvSearch=4476>

http://www.kbr.be/collections/cart_plan/ferraris/ferraris_nl.html

6. Bijlagen

Bijlage 1: Digitaal opmetingsplan